

Gerlachov: Kihasználjuk erdei fáink magtermését? (Vyuzijeme semenneho roku lesnych devin?) 5/6. sz. 1—2. old.

Szlovákia állami ellenőrzés alá helyezte az erdei fák magtermését, és 1941 óta bejelentési kötelezettség terheli az erdőbirtokosokat. A szerző az eddigi tapasztalatok alapján rámutat az adatgyűjtés hiányaira, a magtermés teljes és legmegfelelőbb kihasználásának a nehézségeire, és ezek megszüntetésére vonatkozólag is néhány jótanáccsal szolgál.

Déer: A szlovák erdőgazdaság alapelvei. (Zásady lesného hospodárstva slovenského.) 7/8. sz. 1—4. old. és 9/10. sz. 2—6. old.

A Szlovák Mérnökök Egyesületének 1942. évi közgyűlése elé terjesztett tanulmány az összes gazdasági, igazgatási, törvényhozási és gazdaságpolitikai terveket magában foglalja, amelyek a szlovák erdőgazdaság újabb fejlődésének alapjául szolgálnak.

KÜLÖNFÉLÉK

HALÁLOZÁS.

Szmerchányi Nagy Károly ny. miniszteri tanácsos február hó 21-én 80 éves korában Debrecenben elhunyt.

A Megboldogulttal a régi, méltán nagyhirű „máramarosi gárda” igen megritkult csapatának egyik érdemben gazdag, szeretetreméltó tagja távozott el körünkből.

Szolgálatát 1886-ban kezdte meg mint műszaki díjnok a luhi erdőgondnokságban, de különösen fejlett műszaki hajlamai alapján hamarosan az építésvezetőséghez került, és munkás életének javarészt szebbnél-szebb mérnöki feladatok megoldása töltötte ki.

1891-től 1904-ig a bustyaházai erdőhivatal építésvezetője volt, és ebben a minőségben különösen a vízi szállító-berendezések fejlesztése körül szerzett maradandó érdemeket.

1905-ben már mint m. kir. erdőmestert a lugosi erdőigazgatóság-hoz helyezték át, ahol az egyik erdőgazdasági felügyeleti tiszti teendőit látta el 1912-ig. Ekkor Kolozsvárra került erdőigazgató-helyettesnek igen felelősségteljes munkakörbe. Az első világháború alatt számos nehézséget hidalat át alapos képzettsége, kitűnő gyakorlati érzéke és emberekkel bánti tudása. Jutalmul soronkívül lépett elő m. kir. főerdő-tanácsossá, s előbb a bustyaházai erdőhivatalnak, majd a nagybányai főerdőhivatalnak a vezetését bízta rá felsőbbsege.

Munkavállalásban, lelkiismeretességben, szakszeretetben mindig példaképe volt alárendeltjeinek, akik személyében nemcsak a feltétlen tekintélyt, hanem a melegszívű embert is tisztelték.

1919-ben a miniszteri tanácsosi rangot érte el. A Trianon követő szerencsétlenség azonban őt is elűldözte hivatala éléről; rövid ideig még a földművelésügyi minisztériumban szolgált, és 1922-ben vonult nyugalomba.

Azóta Debrecenben élt szűkebb családjának, de régi barátaihoz mindig meleg kapcsolatok fűzték, és kartársai gyakran kérték ki értékes szakvéleményét.

Nyugodjék békében!

SZEMÉLYI HÍREK.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Vető Gyula* miniszteri tanácsost áthelyezte Szombathelyről Budapestre, és szolgálatára a földművelésügyi minisztérium I/B. főosztályába osztotta be.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Nádor István* m. kir. erdőtanácsost a m. kir. földművelésügyi minisztériumból a budapesti m. kir. erdőfelügyelőséghez áthelyezte.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *vitéz Papp Jenő* m. kir. erdőtanácsost áthelyezte Kassáról Nagybányára, és megbízta az ottani m. kir. erdőigazgatóság főnöki teendőinek ellátásával.

A m. kir. földművelésügyi miniszter áthelyezte *Dienes Zoltán* m. kir. főerdőmérnöki címmel felruházott m. kir. erdőmérnököt Havasmezőről a m. kir. erdőigazgatósághoz *Rahóra, Várkonyi László* m. kir. erdőmérnököt Kecskemétről Havasmezőre, és megbízta a m. kir. erdőhivatal vezetésével, továbbá *Kurz Frigyes* m. kir. erdőmérnököt Szeged-Királyhalmáról Husztra, és megbízta a m. kir. erdőhivatal vezetésével.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *vitéz Telgárhay Jenő* m. kir. erdőtanácsost Nagymarosról Ungvárra, *Röcsei Géza* m. kir. erdőtanácsost Ungvárról Nagybányára és *Lux Barna* m. kir. erdőtanácsost Nagybányáról Marosvásárhelyre a m. kir. erdőigazgatósághoz áthelyezte, és utóbb megnevezetteket az erdőgazdasági felügyeleti tisztí teendőik ellátásával bízta meg.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Botos Ernő* m. kir. erdőmérnököt áthelyezte Gyertyánligetről a m. kir. erdőigazgatósághoz, Besztercére.

A m. kir. földművelésügyi miniszter az államerdészet egyéb szak személyzeti létszámába a XI. fizetési osztályba *Kincses György* (Kelebia) és *Fejér József* (Eger) képesített alerdészeket ideiglenes minőségű m. kir. erdészeti üzemi segédtisztékké, *Horváth József* (Diósgyőr) I. oszt. altisztm. kir. erdőőrt m. kir. erdészeti üzemi segédtiszté, *Oláh József* (Szokolya) pagonyerdészt és *Kriston László* (Ungvár) műszaki napidíjast ideiglenes minőségű m. kir. erdészeti üzemi segédtisztékké kinevezte.

ÚJ ERDŐMÉRNÖK.

A M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karán az 1943. évi február hó 16.-án tartott erdőmérnöki III. szigorlaton *Reuter Camillo* erdőmérnöki oklevelet kapott.

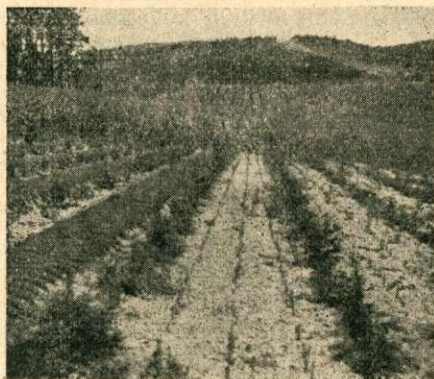
ERDŐSÍTÉS FAISKOLÁVAL.

Aki ismeri a keszthelyvidéki dolomitdombokat, az tudja, hogy ott nem a legkönnyebb az erdészkedés. Ezek a dombok kevés hosszabb hegyláncot alkotnak, inkább apró dombok sorozatából állanak, amelyek háromszáz méter magasságig emelik — legtöbbször kopasz — fejüket a Balaton tükre fölé. A humuszt csakúgy „panyókára vetve”, vállmagasságig viselik. Eltekintve a völgyek és északi oldalak meglehetősen szép bükköseitől, csereseitől és tölgyeseitől, a többi részt gyenge erdő borítja, s közöttük gyakran előtűnik a talaj csupaszkőábrázata. Ezekben az erdőkben az elfüvesedés és meglehetősen nagyszámú vad miatt a makkal való erdősítés nem megy, itt csak csemetével lehet eredményt elérni. Ilyen vagy hasonló körülmények között, amikor többszázezer az évi csemeteszükséglet, ajánlom az alább leírt, nálam nagyon bevált csemetekerti módszert. Kartársak, akik látták,

mind érdekesnek és szépnek találták, ezért vettem bátorságot, hogy röviden leírjam.

A szükséges csemetemennyiségnek megfelelő terület többszörösen, nálam pl. 10 holdon, kiirtjuk az erdőt, s a területet egy, legfeljebb kétévi kapásnövényvel történő használat után 2 m-es sor- és 30—50 cm-es csemetetávolsággal beültetjük. Erre a célra mindenfajta fenyő-, külföldi, tölgy-, magasköris-, szelidgesztenye-, stb. csemetét használok. Így lesz egy faiskolám, amelyből szükség szerint vehetek ki karácsonyfát, ültetni való fácskákat, persze csak annyit, hogy idővel jól záródott fiatalosom maradjon. Ezért is nevezem ezt a módot faiskolával való erdősítésnek. Az így telepített faiskola sorközeit pedig csemetekertnek használom. Vetek bele makkot, magot. Iskolázok csemetét. A csemetekertnek nem szükséges sorokat pedig kiadom kukorica, krumpli alá, feles használatra. A csemetével és kapással együtt a sorokat is mindig megkapáljuk. (1. kép.)

Faiskola, csemetekert együtt nő. Természetesen úgy rendezem, hogy kapás alá lehetőleg minden évben más sorok jöjjenek. Hat-nyolc évig lehet a sorközöket használni. Ekkor már annyira záródnak a sorok,

1. kép.

Faiskola sorközeiben csemetekert. (Feketefenyővetés és iskolázott csemeték. Háttérben a sorközökbe rakott kukorica.)

2. kép.

Az első faiskolával telepített fiatalos.

hogy a kapálás is elmaradhat, és van egy szép és értékes fiatalosunk, amely kissé kísérlet is külföldi fajokkal, és amelyből ültetni mindig vehetünk ki fákat, ritkítással meg karácsonyfát termelhetünk. (2. kép.)

Az első ilyen módon telepített fiatalosom most 12—16 éves. Főleg lúccs. A 10 hold 10 éves kora óta évi 500—1000 P bevételt ad. A mellette levő, ugyanakkor kihasznált cseres helyén elég szép cserfiatalos áll. Ez természetesen még egy fillér hasznot sem hozott, és még vagy 10 esztendőig nem is hoz.

A lúccsot a szárazabb talajon támadják a *Chermes* és az ormányosok. Gubacs és rovar szedésével védekeztem. A *Chermes* gubacsának szedése nagyon jól bevált, az ormányosok szedése kevésbé. Remélem, hogy lúccsom 50—60 évet megér, és akkor már a cseres jövedelmének többszörösét adja meg.

Alapvető szabálynak ismerem el azt a tételt, hogy mindenhova az ottan őshonos, tehát legjobban növő és legellenállóbb fafajt ültessük. A fent leírt kisebb terjedelmű szigetekkel, azt hiszem, ezt a szabályt nem szegjük meg.

Legyen szabad még rámutatnom a leírt csemetekert előnyeire az állandó csemetekertekkel szemben. Az utóbbiban nagy költséggel jár a trágyázás. Sok kárt okoz a csimasz meg a lötétű. Az öntözést sem mellőzhetjük ilyenben teljesen. Az erdőben jó helyen kiválasztott csemetekertben a hat évi használat alatt sem trágyázni nem kell, sem a férgek nem szaporodnak végzetesen el, sem vízre nincs szükségünk, itt kapával öntözünk. Korlátlan mennyiségű csemete nevelésére van helyünk. A faiskola fedezheti a csemetekert költségeit. Egyedüli nehézség a napszámoskérdés, ez azonban minden csemetekert esetében fennáll.

A faiskola a vándorcsemetekertnél is előnyösebb, mert sorai bizonyos fokú védelmet nyújtanak a csemetéknek, és olcsóbb, mert a kapálás együtt megy a faiskola kapálásával, amelyből jövedelmet is kaphatunk.

Végül ezzel kapcsolatban felvetődik bennem egy kérdés. Nem volna-e előnyösebb az államnak, ha a mostani költséges állami faiskolák helyett nagyobb erdőgazdaságokkal egyezne meg bizonyos mennyiségű csemete nevelésére.

Azt hiszem, egy erdőgondnokság könnyen vállalhatná évente egymillió erdősíteni való csemete nevelését, sőt kisebb mértékben kiültetni való diszfák nevelését is. A költség pedig sokkal kevesebb lenne, mint az állami faiskolák fenntartása.*

Horváth Károly.

HÍREK AZ ORSZÁGOS VIZSLA CLUBBÓL.

A tagokban és tekintélyben egyaránt szépen gyarapodó lelkes egyesület f. hó 3-án tartotta ebben az évadban utolsó ismeretterjesztő előadásorozatát, amelynek a meghallgatására zsúfolásig megtelt a Club hivatalos helyisége.

Ujvári Cseh Ödön „Számrendszer a kutyák tenyésztésében“ c. tanulmánya az angol és a magyar tenyésztők nyilvántartási eljárása között vont érdekes párhuzamot, és egyben megvilágította azt is, miként alakult ki a számrendszer az angol lötenyésztésben alkalmazottból.

Goda Erzsébet — bátran elmondhatjuk — a legsikeresebb szereplője volt az összes előadásoknak. Azért, mert kitűnő megfigyelőképességgel, hiánytalan hozzáértéssel és istenáldotta humorral figurázta ki a kutyájukra és önmaguk tudományára annyira hiú vizslásokat a mulatságos esetek és megállapítások egész tucatjának a felsorakoztatásával.

Befejezésül *Müller Albert* mutatta be egy készülő nagy vizslás-filmjének néhány részletét, amelyek nemcsak az ebtenyésztés, hanem a fényképezés mestersége szempontjából is igen figyelemreméltó munkásságról tettek tanúságot.

*

Itt említjük meg, hogy az *O. V. C. április hó 18-án* tartja Főton idei képességi vizsgáját, amelyen minden idomítás nélküli kölyökvizslák és spanielek öröklött tulajdonságai kerülnek elbírálásra tenyésztési és idomítási szempontból.

Találkozás *április hó 18-án* Budapesten a Berli-ni-téri villamosvasúti szigeten. A terepre való kijutást a Club megfelelő járóművek bérlésével biztosította; az érdeklődők forduljanak közvetlenül a Club titkárához. *Mikósdy András* szföv. erdőmérnökhöz (Budapest, II., Kapi-u. 31/33. sz.).

Jelentkezések legkésőbb *április hó 10-ig!* Bővebb felvilágosításal még „A vadászkutya“ legközelebbi száma szolgál.

* Nem csupán pénzügyi szempontok jönnek számításba! (Szerk.)

FELHÍVÁS A NAGYVAD-VADÁSZOKHOZ!

Az elmúlt évek — hála a magyarok Istenének — visszahozták Hazánk elszakított területének egy részével a Felvidék és a Kárpátok remek erdősegeit, minden szomszédunktól irigyelt, híres nagyvadas területeinket. Az ezeken a területeken vadászó társaink beszámolójából szomorú szívvel értesülünk, hogy egy-egy vadászévad alatt hány sebzett nagyvad veszett el, hány pusztult el nyomorultul és vált a ragadozók martalékává! Kérdésünkre elmondották, hogy a legritkább esetben láttak a nagyvadas területeken vérebet. Sajnos, nem különbek ebben a tekintetben a csonkaország vérebes viszonyai sem!

A m. kir. földművelésügyi miniszter 158.120/1941. F. M. számú, a Budapesti Közlöny 1941. június 17.-i 135. számában megjelent rendelete 6. §-ának 3. pontja szerint: „a vadászatra jogosult a jelen rendelet hatálybalépésének napjától számított egy év eltelte után az 5.000 kat. hold, vagy ennél nagyobb kiterjedésű fővadas területen egy vérebet, illetőleg vércsapára bevezetett minden-es-vizslát vagy tacskót köteles tartani.

A rendelet csak a keleti és erdélyi országrészekre vonatkozik ugyan, de a kötelező vérebtartást nem miniszteri rendeletnek kellene előírnia Hazánk minden egyes fővadas területén, megkívánja azt a terület bérlőjének, kiváltképpen pedig a tulajdonosának a vadászbecsülete!

Hiszen a vadász önbizalmának főtényezője a jó véreb, mert azt a végtelen kellemetlen és rossz érzést, mely a vadászt elfogja, ha lövés után rámegegy a nyomra és azon apró, szitáló vércseppeket vagy talán ilyeneket sem talál, megnyugvás váltja fel, mihelyt mellette van vérebe. Mindig fellélekzünk, ha az elhibázottnak vélt vad nyomát néhány száz lépésen át követhetjük vérebünkkel, és meggyőződhetünk, hogy sebzés valóban nem történt. Csak az tudja értékelni ezt a biztonságos érzést, amelyet vérebünk szerez meg nekünk, akinek hosszú, keserves, véreb-nélküli keresés végén egy régen áhított, jó trófeája ment veszendőbe.

A csonkaország nagyvad-vadászai már 1928-ban megalakították az *Országos Vizsla Club* véreb-szakosztályát, és 1932 óta működik az önálló *Magyar Véreb Egylet*.

Az Egylet célja a *fajtiszta vérebtenyésztés előmozdítása, pártfogolása és ellenőrzése* Magyarországon. Ennek az eszközei: véreb-versenyek és kiállítások rendezése, az országos véreb-törzskönyv vezetése, versenyekre és kiállításokra adott tiszteletdíjak és pénzjutalmak, véreb vezetésére alkalmas vadászterületeknek ilyen célra való kiutalása, kiváló vérebszüllők ivadékainak megvétele, a tagok részére történő kisorsolása, tenyésztésanyag közvetítése és nyilvántartása, vérebek vételének és eladásának díjtalan közvetítése, vérebvezető tanfolyamok rendezése, továbbá az idevágó kynologiai irodalom művelése stb.

A Magyar Véreb Egylet a mostoha körülmények között is minden erejével dolgozik célkitűzéseinek megvalósításán. Ezt bizonyítja az 1942-ben megtartott kiállítása, vérebvezető-tanfolyamá, versenyé, továbbá hivatalos lapjában, a „A vadászkutya“ c. folyóiratban megjelent több szakközlemény is.

Az Egylet eddigi eredményeit nagy mértékben növelné, ha munkájában a nagyvadas területek tulajdonosai, azok bérlői, a fővadas területeken szolgálatot teljesítő erdőszeti és vadászati tisztek, tisztviselők, továbbá erdőszeti és vadászati altisztek (erdő- és vadőrök) is részt vennének. Az Egylet ezért felkéri mindazokat a magyar vadászokat, akik fővadas területtel bármilyen vonatkozásban is állanak, *lépjének az Egylet tagjainak sorába.*

A Magyar Véreb Egylet alapító tagjai egyszersmindenkorra 200 pengő, rendes tagjai évi 12 pengő, a hivatásos erdészeti vagy vadászati altisztek évi 6 pengő, három évre egy összegben előre átutalandó tagdíjat fizetnek. Tagdíjuk fejében díjtalanul kapják az Egylet hivatalos lapját, „A vadászakutyá“-t, az Egylet kiállításain és versenyein a tagok részére megállapított mérsékelt nevezési díjakat fizetik, továbbá az Egylet kiállításait érvényes tagsági jegyük felmutatásával díjtalanul tekinthetik meg.

Kívánatra belépési nyilatkozatot, illetőleg hivatalos lapunkból mutatványszámot küld az Egylet pénztárosa, dr. Kiss Ferenc főorvos, Budapest, V., Markó-utca 1/a. III. em. 1.

Egyletünk tisztikara az 1942—43. egyleti évben a következő: Elnök: gróf Esterházy László; ügyvezető-elnök: gróf Széchenyi János; alelnök: gróf Csekonics Endre; titkár: Speer Lípót; pénztáros: dr. Kiss Ferenc; jegyző: dr. Haller László; ellenőr: Boér Győző; jogtanácsos: májai dr. Kováts Gábor. A választmány rendes tagjai: Ajkai Nirnsee Pál, Bencze Pál, vitéz Beőthy Zsigmond László, gróf Cziráky József, gróf Esterházy Tamás, Fuchs Antal, dr. Götze Árpád, Nadler Herbert, báró Prónay Gábor, Rochlitz Béla, Sinoros Szabó Aurél, gróf Szécsen Miklós; póttagok: dr. Badics László, Tanka Pál, Fortenbacher Nándor. A számvizsgáló bizottság tagjai: Félix Endre, guthori dr. Földes Béla, dr. Szilágyi Virgil; törzskönyvvezető: gróf Csekonics Endre.

Nagyvad-vadász Társunk! Vadászbecsületedre hivatkozással kérünk: támogasd a Magyar Véreb Egyletet izig-vérig igaz nagyvad-vadászhoz illő munkájában!

A Magyar Véreb Egylet Elnöksége.

Az „Erdészeti Lapok“ 1943. évi III. füzetének a HIRDETÉSEI.

A petit betűs vagy táblázatos hirdetések díja milliméterenkint 60 fillér. A legkisebb hirdetés ára 5 P. A támpéldány ára drbonkint 2 P.

Kezelő-erdészt keresünk 1800 holdas belterjesen kezelt szokolyai (Bars-Hont vm.) erdőgazdaságunkba, május 1-i belépésre. Személyi előfeltételek: szakiskolai végzettség, az összes külső és irodai teendőkből való teljes jártasság, hasonló beosztásban szerzett hosszabb gyakorlat és minden tekintetben megfelelő minősítés. Pénzbeli javadalmazás: havi 200+60=260 pengő. Termelési jutalom. Családi pótlék gyermekekenként 18 éves korig havi 20 pengő. Természetbeni járandóságok: 3 szobás lakás (villanyvezeték, vízvezeték, fürdőszoba), 30 ürm³ dorongfa, 300 négyszögöl kert, 1 kat. hold szántott föld és 1.5 kat. hold rét használata, legelő 1 tehenre 1 évnél nem idősebb borjával. Pályázatok csak posta útján küldhetők be és okmányok csak egyszerű másolatban csatolandók, mert azokat nem küldjük vissza. A pályázatban a személyi és családi adatokat, az eddigi szolgálatot stb. közölni kell. Személyesen jelentkezni csak meghívás esetén lehet. *Gazdák Biztosító Szövetkezete Nyugdíjpénztára*, Budapest, IX., Üllői-út 1. sz. (360. sz.)